

5. (15p.) Ciąg $(x_j)_{j \in \mathbb{N}}$ o wyrazach w $[0, 1]$ nazwiemy *równomiernym*, gdy dla każdej funkcji ciągłej zachodzi równość

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) = \int_0^1 f(x) dx.$$

Wykazać, że ciąg $(x_j)_{j \in \mathbb{N}} \subset [0, 1]$ jest równomierny wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdego $k \in \mathbb{N}$ zachodzi równość

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j^k = \frac{1}{k+1}.$$

Rozwiązanie:

\Rightarrow Jeśli ciąg jest równomierny, to dla każdej funkcji $\omega_k(x) = x^k$ mamy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j^k = \int_0^1 x^k dx = \frac{1}{k+1}$$

\Leftarrow Z $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n x_j^k = \frac{1}{k+1}$ wynika, że dla $k = 0, 1, 2, \dots$ mamy i $p_k(x) = x^k$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n p_k(x_j) = \int_0^1 p_k(x) dx$$

z liniowością całki, skończonej sumy i arytmetycznych stosów granic dla dowolnego wielomianu ω zachodzi równość

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \omega(x_j) = \int_0^1 \omega(x) dx.$$

Tw. Weierstrassa mówi, że dla dowolnej funkcji $f \in C([0, 1])$ istnieje ciąg wielomianów ω_k zbieżny jednostajnie na $[0, 1]$ do f .

ustalmy $\varepsilon > 0$. Z jednostajnej zbieżności $\omega_k \xrightarrow{[0, 1]} f$ istnieje k_ε t. że $\forall k > k_\varepsilon$

$$\forall j \in \mathbb{N} \quad |\omega_k(x_j) - f(x_j)| < \varepsilon$$

Stąd dla $k > k_\varepsilon$

$$\left| \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (\omega_k(x_j) - f(x_j)) \right| < \varepsilon,$$

zatem dla każdego $k > k_\varepsilon$

$$-\varepsilon < \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (\omega_k(x_j) - f(x_j)) \leq \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (\omega_k(x_j) - f(x_j)) < \varepsilon$$

Wskazanie

(korzystamy z własności granic dolnych i górnych)

$$-\varepsilon < \underbrace{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \omega_k(x_j)}_{\text{ta granica istnieje z założenia}} - \underbrace{\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j)}_{\text{nie wiemy czy istnieje granica}} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \omega_k(x_j) - \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) < \varepsilon$$

Posługujemy się tu granicami dolnymi i górnymi, bo nie wiemy czy granica istnieje.

Z założenia (wsicż dla $k > k_\varepsilon$)

$$-\varepsilon < \int_0^1 \omega_k(x) dx - \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) \leq \int_0^1 \omega_k(x) dx - \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) < \varepsilon$$

Przechodząc w nierówności do granicy ($k \rightarrow \infty$) [tu niemy, że granica] po $k \rightarrow \infty$ istnieje

$$-\varepsilon \leq \lim_{k \rightarrow \infty} \int_0^1 \omega_k(x) dx - \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) \leq \lim_{k \rightarrow \infty} \int_0^1 \omega_k(x) dx - \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) \leq \varepsilon$$

Z tw. o jednostajnym przejściu do granicy pod znakiem całki mamy

$$-\varepsilon \leq \int_0^1 f(x) dx - \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) \leq \int_0^1 f(x) dx - \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) \leq \varepsilon$$

Z dowolności $\varepsilon > 0$ wnioskujemy

$$\int_0^1 f(x) dx - \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) = \int_0^1 f(x) dx - \liminf_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) = 0$$

Stąd dostajemy istnienie granicy i równości:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f(x_j) = \int_0^1 f(x) dx$$

Ponieważ dzieje się tak dla każdej funkcji ciągłej, to ciąg jest równocześnie □